

Quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học đáp ứng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Bùi Việt Phú

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng
459 Tôn Đức Thắng, Đà Nẵng, Việt Nam
Email: vphuspdn@gmail.com

TÓM TẮT: Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông đã tạo nên một điểm nhấn quan trọng trong việc đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục phổ thông Việt Nam. Bài viết đề cập đến những vấn đề mới trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đối với cấp Tiểu học; Vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày đối với học sinh tiểu học; Các yêu cầu đặt ra đối với dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học và đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học để đáp ứng yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

TỪ KHÓA: Quản lý; dạy học; tiểu học; chương trình; giáo dục.

→ Nhận bài 15/3/2021 → Nhận bài đã chỉnh sửa 01/4/2021 → Duyệt đăng 15/6/2021.

1. Đặt vấn đề

Thực hiện chủ trương đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục (GD) phổ thông của Đảng, ngày 26 tháng 12 năm 2018 Bộ GD và Đào tạo (GD&ĐT) đã ban hành chương trình (CT) GD phổ thông (GDPT) kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT. Theo đó, từ năm học 2020 - 2021, tất cả các trường tiểu học trên cả nước triển khai thực hiện CT và sách giáo khoa (SGK) lớp 1 theo CT GDPT 2018. Một trong những vấn đề quan trọng đặt ra là các trường tiểu học bắt buộc phải thực hiện dạy học 2 buổi/ngày thay vì khuyến khích các trường dạy học 2 buổi ngày như trước đây. Thực tế hiện nay ở các địa phương trên cả nước, nhiều trường tiểu học gặp không ít khó khăn để tổ chức thực hiện dạy học 2 buổi/ngày khi thực hiện CT GDPT 2018. Để thực hiện tốt chủ trương này, đòi hỏi các trường tiểu học phải xây dựng kế hoạch GD phù hợp, kế hoạch phát triển đội ngũ giáo viên (GV), kế hoạch tài chính, cơ sở vật chất (CSVC), thiết bị và công nghệ... từ đó có các biện pháp tổ chức thực hiện phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, của địa phương, đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của CT GDPT 2018. Trong phạm vi bài viết này, chúng tôi chỉ đề cập đến việc quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học khi thực hiện CT GDPT 2018.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những vấn đề mới trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đối với cấp Tiểu học

2.1.1. Về mục tiêu giáo dục

CT GD cấp Tiểu học giúp học sinh (HS) hình thành và phát triển những yếu tố căn bản đặt nền móng cho sự phát triển hài hòa về thể chất và tinh thần, phẩm chất và năng lực, định hướng chính vào GD về giá trị bản thân, gia đình, cộng đồng và những thói quen, nền nếp cần

thiết trong học tập và sinh hoạt. CT bảo đảm phát triển phẩm chất và năng lực người học thông qua nội dung dạy học, GD với những kiến thức, kỹ năng cơ bản, thiết thực, hiện đại, thay vì chỉ chú trọng trang bị kiến thức như các CT GD trước đây.

- Yêu cầu cần đạt về phẩm chất: CT GDPT 2018 nhằm hình thành và phát triển cho HS những phẩm chất chủ yếu sau: Yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm.

- Yêu cầu cần đạt về năng lực:

+ Năng lực chung bao gồm: Năng lực tự chủ và tự học, năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.

+ Năng lực đặc thù bao gồm: Năng lực ngôn ngữ, năng lực tính toán, năng lực khoa học, năng lực công nghệ, năng lực tin học, năng lực thẩm mỹ, năng lực thể chất.

Bên cạnh việc hình thành, phát triển các năng lực cốt lõi, CTGDPT còn góp phần phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu của HS.

2.1.2. Về kế hoạch và nội dung giáo dục

Nội dung GD cấp Tiểu học bao gồm các môn học và hoạt động GD bắt buộc: Tiếng Việt; Toán; Đạo đức; Ngoại ngữ 1 (ở lớp 3, lớp 4, lớp 5); Tự nhiên và Xã hội (ở lớp 1, lớp 2, lớp 3); Lịch sử và Địa lí (ở lớp 4, lớp 5); Khoa học (ở lớp 4, lớp 5); Tin học và Công nghệ (ở lớp 3, lớp 4, lớp 5); GD thể chất; Nghệ thuật (Âm nhạc, Mĩ thuật); Hoạt động trải nghiệm.

Các môn học tự chọn: Tiếng dân tộc thiểu số, Ngoại ngữ 1 (ở lớp 1, lớp 2).

Kế hoạch GD cấp Tiểu học trong CT GDPT 2006 và CT GDPT 2018 có một số thay đổi nhất định được thể hiện tại Bảng 1:

Bảng 1: So sánh kế hoạch GD cấp Tiểu học theo CT GDPT 2006 và CT GDPT 2018

Môn học	Năm học	Lớp	Số tiết CT GDPT 2006 (1)	Số tiết CT GDPT 2018 (2)	Số tiết thay đổi (2) - (1)
Tiếng Việt		1	350	420	+70
		2	315	350	+35
		3	280	245	-35
		4	280	245	-35
		5	280	245	-35
Toán		1	140	105	-35
		2,3,4,5	Không thay đổi		0
Ngoại ngữ 1		3	0	140	+140
		4	0	140	+140
		5	0	140	+140
Đạo đức		1,2,3,4,5	Không thay đổi		0
Tự nhiên và Xã hội		1	35	70	+35
		2	35	70	+35
		3	70	70	0
Tin học và Công nghệ		3	0	70	+70
		4	0	70	+70
		5	0	70	+70
Thủ công		1	35	0	-35
		2	35	0	-35
		3	35	0	-35
Kĩ thuật		4	35	Không có	-35
		5	35	Không có	-35
GD thể chất		1	35	70	+35
		2,3,4,5	Không thay đổi		0
Nghệ thuật (Âm nhạc, Mĩ thuật)		1,2,3,4,5	Không thay đổi		0
Hoạt động trải nghiệm		1,2,3,4,5	105 (GD tập thể (70) + GD ngoài giờ lên lớp (35))	105	0
Tiếng dân tộc thiểu số		1		70	+70
		2	Không có	70	+70
		3		70	+70
		4		70	+70
		5		70	+70
Tổng số tiết theo năm học		1	805	875	+70
		2	840	875	+70
		3	840	980	+140
		4	910	1050	+140
		5	910	1050	+140

Với bảng so sánh trên, có thể nhận thấy một số môn học tăng/giảm số tiết, có một số môn học mới (Ngoại ngữ 1, Tin học và Công nghệ), môn Kĩ thuật trong CT GDPT 2018 không còn, một số môn tăng giảm số tiết

trong phạm vi từng khối lớp và thay đổi tổng thể của 5 năm. Sự thay đổi số tiết của cả CT và của từng khối lớp sẽ dẫn tới việc phân công chuyên môn cho GV dạy học 2 buổi/ngày, đặc biệt ở những năm thực hiện song

song CT GDPT 2006 và CT GDPT 2018. Bên cạnh đó, mục tiêu và kế hoạch GD nêu trên yêu cầu các trường tiểu học phải tổ chức dạy học 2 buổi/ngày đòi hỏi GV cần đổi mới, sáng tạo trong giảng dạy, tiếp cận các phương pháp dạy học hiện đại, các hình thức dạy học tích hợp, dạy học nhóm, đổi mới kiểm tra đánh giá năng lực HS... CT GDPT 2018 quy định thời lượng GD với cấp Tiểu học thực hiện dạy học 2 buổi/ngày, mỗi ngày bố trí không quá 7 tiết học, mỗi tiết học 35 phút. Đối với những cơ sở GD chưa đủ điều kiện tổ chức dạy học 2 buổi/ngày thì thực hiện kế hoạch GD theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT.

2.2. Vai trò của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày đối với học sinh tiểu học

Theo chủ trương của Bộ GD&ĐT về việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày cho HS tiểu học, ngoài việc giãn các nội dung, thời lượng học tập (các môn học chính khóa theo quy định) chỉ tập trung học 1 buổi chuyển thành 2 buổi, để HS bớt căng thẳng, nâng cao chất lượng dạy học, GV có thêm thời gian để hướng dẫn HS hoàn thành các yêu cầu học tập ngay ở trường, được học các môn tự chọn, tham gia hoạt động trải nghiệm, ngoại khóa, năng khiếu, sinh hoạt tập thể, rèn luyện kỹ năng sống, phát triển năng lực cho HS; HS được đảm bảo an toàn trong thời gian bố mẹ phải tham gia lao động, sản xuất, tạo sự yên tâm cho phụ huynh.

Ngoài ra, khi HS tiểu học được học 2 buổi/ngày, các em không bị nhồi nhét kiến thức trong 1 buổi. Ngoài được học các kiến thức theo khung CT theo quy định của ngành, HS còn được học thêm các môn: Ngoại ngữ, Tin học, Kỹ năng sống... Nhờ đó, phần nào khắc phục được tình trạng dạy thêm, học thêm. Mặt khác, với thời khóa biểu học 2 buổi/ngày, HS bán trú được nghỉ trưa ở trường sẽ có nhiều thời gian phục hồi sức khỏe hơn, chất lượng GD toàn diện, GD kỹ năng sống ở GD tiểu học được nâng lên rõ rệt, chất lượng phổ cập GD tiểu học và trường chuẩn quốc gia được giữ vững và ngày càng phát triển.

HS học 2 buổi/ngày dưới sự hướng dẫn của GV, các nhiệm vụ học tập sẽ hoàn thành ngay tại lớp. Hơn nữa, GV là người có chuyên môn, nghiệp vụ, có năng lực sư phạm, có hiểu biết về tâm lý lứa tuổi, điều kiện hoàn cảnh của HS, biết lựa chọn hình thức dạy học đảm bảo tính vừa sức, tính phù hợp với nội dung, phương pháp dạy học trên từng đối tượng HS cụ thể. Nhờ đó, có thể hạn chế tình trạng dạy thêm, học thêm tràn lan. HS có điều kiện được tiếp xúc nhiều với GV, bạn bè, góp phần tích cực hoá mối quan hệ trong lớp học, giúp HS tự tin hơn, được phát triển toàn diện hơn, tạo nên sự yên tâm cho phụ huynh HS.

Dạy học 2 buổi/ngày còn là điều kiện thuận lợi để nhà trường tổ chức bán trú, can thiệp được chế độ dinh

dưỡng, phát triển thể lực cho HS. HS tiểu học được học cả ngày, ăn uống, nghỉ ngơi hợp lý, có thời gian sinh hoạt vui chơi với bạn cùng lứa tuổi, cùng đặc điểm tâm sinh lý để phát triển. HS được tham gia vào các hoạt động học tập đa dạng, phát huy được các khả năng và sở thích cá nhân, HS yếu có nhiều cơ hội được quan tâm giúp đỡ hơn để đạt chuẩn CT, góp phần tạo sự bình đẳng về quyền lợi học tập cho trẻ em ở những vùng, miền khác nhau.

Như vậy, HS học 2 buổi/ngày tại trường được tăng thời lượng học tập, giãn nội dung dạy học ra 2 buổi học; có thời gian tham gia các hoạt động tập thể, ngoại khóa, vui chơi, rèn luyện về âm nhạc, thể dục, mỹ thuật... HS được học các môn tự chọn như tin học, ngoại ngữ, tiếng dân tộc thiểu số hiểu biết thêm kiến thức thực tế, rèn kỹ năng sống, có điều kiện gần gũi với thầy cô, bạn bè; nâng cao chất lượng dạy học; đáp ứng nhu cầu học tập của HS và nguyện vọng của phụ huynh, góp phần tích cực trong quá trình thực hiện chất lượng GD toàn diện, phù hợp với xu thế phát triển xã hội hiện nay.

2.3. Yêu cầu đặt ra đối với dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học

Dạy học 2 buổi/ngày đối với cấp Tiểu học được xem là một hình thức quan trọng góp phần tích cực vào việc phát triển phẩm chất và năng lực cho HS, không ngừng nâng cao chất lượng GD toàn diện ở cấp Tiểu học, tránh tình trạng dạy thêm, học thêm tràn lan, tăng cường GD kỹ năng sống cho HS. Tuy nhiên, khi triển khai CT GDPT 2018, việc tổ chức và quản lý dạy học 2 buổi/ngày cho HS tiểu học vẫn còn không ít những khó khăn, bất cập đòi hỏi các cấp quản lý cần phải quan tâm đúng mức.

CT GDPT 2018 quy định các cơ sở GD tiểu học tổ chức dạy học 2 buổi/ngày. Theo đó, phải đảm bảo mỗi lớp 01 phòng học, cơ sở vật chất, trang thiết bị tối thiểu theo quy định tại Thông tư số 05/2019/TT-BGDĐT, đảm bảo tỉ lệ GV 1,5 việc tổ chức bán trú cho HS sau buổi học thứ nhất để chuẩn bị cho buổi học thứ hai, việc bồi dưỡng nâng cao năng lực thích ứng cho đội ngũ cán bộ quản lý (CBQL), GV... Tất cả những vấn đề nêu trên đang đặt ra hàng loạt yêu cầu đối với các trường tiểu học. Ở đây, chúng ta có thể nêu lên 4 vấn đề lớn và chung nhất hiện nay.

Thứ nhất, việc đảm bảo có đủ phòng học tối thiểu 01 phòng/01 lớp với số lượng không quá 35 HS/lớp đang là gánh nặng cho các nhà trường kể cả một số trường ở thành phố, vùng đồng bằng và vùng núi, hải đảo, năm học 2020-2021 các trường ưu tiên cho lớp 1 nhưng bài toán này còn có thể sẽ khó giải hơn khi bước sang năm học 2021-2022 tiếp tục thực hiện CT GDPT 2018 đối với lớp 2 và tương tự lớp 3,4,5 trong những năm tiếp theo. Bởi lẽ ngoài việc bố trí thêm nguồn kinh phí xây

dựng thêm phòng học còn liên quan đến việc các trường phải tăng thêm quỹ đất để xây dựng, bài toán này không hề đơn giản, nhất là đối với các trường tiểu học đóng trên địa bàn các thành phố lớn.

Thứ hai, việc đảm bảo tỉ lệ 1,5 GV/lớp nhưng biên chế số HS/lớp phải đảm bảo không vượt quá 35 HS/lớp cũng là vấn đề đáng được quan tâm, bởi thực tế hiện nay nhiều trường tiểu học do thiếu GV nên áp dụng giải pháp tăng số lượng HS/lớp. Vấn đề này cần có sự vào cuộc đồng bộ của các cơ quan chức năng tại các địa phương.

Thứ ba, việc thay đổi cách tiếp cận CT GDPT từ tiếp cận nội dung (CT GDPT 2006) sang tiếp cận năng lực (CT GDPT 2018) đòi hỏi đội ngũ CBQL và GV cần có sự thích ứng, năng lực này cần phải được bồi dưỡng, tự bồi dưỡng trước khi thực hiện CT GDPT 2018. Tuy nhiên, hiện nay việc biên soạn tài liệu và tổ chức bồi dưỡng còn quá chậm trễ. Tính đến tháng 4 năm 2021 khi chúng ta đã thực hiện gần xong CT lớp 1, nhưng việc bồi dưỡng cho CBQL, GV cốt cán chỉ dừng lại ở mô đun 03 (trong 09 mô đun), chưa nói đến việc bồi dưỡng GV đại trà.

Thứ tư, việc tổ chức dạy học 2 buổi/ngày sẽ liên quan đến việc chuẩn bị CSVC, các nguồn lực khác cho HS ở lại bán trú để chuẩn bị cho buổi học thứ hai và việc HS được tham gia các hoạt động sau giờ học chính thức trong ngày theo nhu cầu, sở thích của HS trong khoảng thời gian từ sau giờ học chính thức cho đến thời điểm được cha mẹ HS đón về nhà là một vấn đề không dễ thực hiện.

2.4. Đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học

2.4.1. Xây dựng kế hoạch giáo dục và chương trình dạy học buổi 2 theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh phù hợp thực tế của nhà trường

Một điểm mới đáng chú ý trong hoạt động quản lý trường tiểu học khi thực hiện CT GDPT 2018 là việc xây dựng kế hoạch GD (KHGD) nhà trường. KHGD là cơ sở quan trọng để trường tiểu học xây dựng CT dạy học 2 buổi/ngày theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực HS để thực hiện các mục tiêu, nội dung dạy học 2 buổi/ngày theo một kế hoạch cụ thể (năm học, học kì, tháng, tuần, ngày), phù hợp với mỗi địa phương và thực tiễn nhà trường; đồng thời đảm bảo việc thực hiện đúng, đầy đủ CT GD phổ thông theo quy định của Bộ GD&ĐT.

Việc xây dựng kế hoạch và CT dạy học buổi 2 cần chú trọng mục tiêu tạo cơ hội để HS tham gia vào các hoạt động trải nghiệm, rèn luyện bản thân, vận dụng, thực hành các kĩ năng sống dưới nhiều hình thức phong phú, đa dạng nhằm hình thành, phát triển các phẩm chất, năng lực chung, năng lực chuyên biệt theo đúng sở trường của từng cá nhân người học, tạo động cơ học

tập tích cực, chủ động, tự giác để đạt kết quả cao, bền vững, nhằm hướng đến phát triển khả năng phát triển toàn diện, thực hiện mục tiêu dạy học và GD, đáp ứng yêu cầu đời sống thực tế và đáp ứng nhu cầu thiết yếu của xã hội đang phát triển.

2.4.2. Đổi mới việc phân công, sắp xếp đội ngũ giáo viên, đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ngày

Một trong những điểm mới của CT GDPT 2018 so với CT GDPT 2006 là sự xuất hiện của một số môn học mới (Ngoại ngữ 1, Tin học và Công nghệ) và hoạt động GD bắt buộc (hoạt động trải nghiệm) sẽ đặt ra những yêu cầu mới cho công tác quản lý của nhà trường, nhất là việc sắp xếp, bố trí đủ số lượng GV cho tất cả các môn học và hoạt động GD.

Trước hết, nhà trường cần đổi mới việc phân công, sắp xếp đội ngũ GV đủ về số lượng, cơ cấu và năng lực chuyên môn, năng lực sư phạm, đáp ứng yêu cầu dạy học 2 buổi/ngày trong việc phân công giảng dạy từng học kì và cả năm học. Rút kinh nghiệm từ việc phân công đội ngũ GV dạy lớp 1 (năm học 2020 - 2021) để chuẩn bị đội ngũ GV dạy lớp 1 và lớp 2 cho năm học 2021 - 2022 sắp đến.

Hiệu trưởng nhà trường cần có kế hoạch cụ thể, thường xuyên động viên, khuyến khích nhằm nâng cao nhận thức và tinh thần trách nhiệm của GV đối với nhiệm vụ dạy học 2 buổi/ngày.

Trong phân công chuyên môn, hiệu trưởng chú ý tạo sự cân đối về trình độ, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ giữa các khối lớp, giữa các tổ, tạo sự hài hoà, cân đối, có trọng tâm, trọng điểm trong nhà trường.

Tạo mọi điều kiện thuận lợi để GV tự giác, chủ động tự học, tự bồi dưỡng, tham gia các lớp học nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ và trình độ lí luận chính trị.

2.4.3. Tăng cường quản lý hoạt động của giáo viên và học sinh trong dạy học 2 buổi/ngày

Để đạt được mục tiêu của hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học khi thực hiện CT GDPT 2018, việc tăng cường quản lý hoạt động dạy học, GD của GV và hoạt động học tập, rèn luyện của HS có ý nghĩa quan trọng. Nhà trường cần tập trung quản lý chất lượng, hiệu quả mọi hoạt động của GV và HS từ chính khóa đến ngoại khóa cũng như các hoạt động GD.

Đối với GV: Từ việc xây dựng kế hoạch bài dạy, kế hoạch GD đến việc tổ chức hoạt động dạy học, GD, coi trọng việc kiểm tra, giám sát hoạt động dạy học, GD buổi thứ hai.

Đối với HS: Tăng cường công tác quản lý nền nếp lớp học, quản lý các giờ học bắt buộc, giờ học tự chọn và việc rèn luyện thường xuyên của HS trong các hoạt động tại trường từ học tập đến rèn luyện, vui chơi, giờ

ăn, giờ ngủ và các sinh hoạt khác.

Ngoài ra, nhà trường cần tăng cường quản lý hoạt động của GV trong dạy học 2 buổi/ngày, cần xây dựng tập thể GV đồng lòng, quyết tâm, nỗ lực cố gắng nắm bắt tâm sinh lý lứa tuổi để ngoài việc dạy học còn là người anh, người chị, người bạn của các em. Việc GV tham gia làm công tác bảo mẫu và dạy buổi thứ 2 sẽ là điều kiện thuận lợi để GV gần gũi, quan tâm, chia sẻ và nắm bắt kịp thời về năng lực, phẩm chất, những sở trường, sở thích và năng khiếu các em, tạo điều kiện thuận lợi trong việc phát huy năng lực cá nhân HS.

Tăng cường quản lý hoạt động của HS trong học tập 2 buổi/ngày cần xây dựng các mô hình GD phẩm chất, các mô hình rèn luyện nền nếp, ý thức tự giác và thực hành kỹ năng sống cho HS. Chú trọng việc quản lý công tác bán trú ở trường tiểu học, bởi nó đáp ứng được nhu cầu của đông đảo phụ huynh HS trong việc chăm sóc con em để tiện đi làm cả ngày.

2.4.4. Tạo dựng môi trường thân thiện và chuẩn hóa cơ sở vật chất, các điều kiện hỗ trợ hoạt động dạy học 2 buổi/ngày

Việc tạo dựng môi trường thân thiện và chuẩn hóa cơ sở vật chất, các điều kiện hỗ trợ hoạt động dạy học 2 buổi/ngày có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao chất lượng GD, thực tế cho thấy việc tạo được môi trường thân thiện và chuẩn hóa được cơ sở vật chất và các điều kiện hỗ trợ dạy học sẽ góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng GD của nhà trường, nhằm phát triển, huy động và sử dụng các nguồn lực (nhân lực, tài lực, vật lực) theo một lộ trình để đảm bảo trong một thời gian nhất định để bổ sung, hoàn thiện, chuẩn hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học, các điều kiện hỗ trợ sinh hoạt, vui chơi, giải trí đáp ứng yêu cầu phát triển toàn diện cho HS; đồng thời khai thác hiệu quả để tạo động lực mạnh mẽ, phục vụ đắc lực cho hoạt động dạy học, nâng cao chất lượng dạy học.

Xuất phát từ những vấn đề đặt ra về cơ sở vật chất, điều kiện để tổ chức dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học nói trên, việc huy động tối đa mọi nguồn lực từng bước đầu tư, bổ sung, tôn tạo hoàn thiện cảnh quan, môi trường sư phạm là nội dung quan trọng, góp phần trực tiếp vào việc nâng cao chất lượng GD của nhà trường, nhất là chất lượng dạy học 2 buổi/ngày.

Ngoài ra, hiệu trưởng trường tiểu học cần tuyên truyền, tạo được sự đồng thuận ủng hộ của các tổ chức, cá nhân trong nước và nước ngoài để huy động nguồn lực trong cộng đồng, từng bước chuẩn hóa cơ sở vật chất và thiết bị dạy học, đáp ứng yêu cầu các hoạt động dạy học 2 buổi/ngày khi thực hiện CT GDPT 2018.

2.4.5. Tổ chức hợp lý hoạt động kiểm tra, đánh giá học sinh theo định hướng phát triển phẩm chất, năng lực

Tổ chức hợp lý hoạt động kiểm tra, đánh giá HS theo

định hướng phát triển phẩm chất, năng lực nhằm thực hiện nội dung đánh giá thường xuyên các phẩm chất, năng lực của HS theo tinh thần Thông tư 22/2016/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 9 năm 2016 sửa đổi, bổ sung một số điều Thông tư 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28 tháng 8 năm 2014 về đánh giá HS tiểu học. Từ năm học 2020 - 2021, việc đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của HS tiểu học thực hiện Thông tư 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 09 năm 2020.

Để thực hiện có hiệu quả công tác này, các trường tiểu học cần chú ý đến các hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của HS mà cốt lõi dựa trên các phẩm chất và năng lực đã được quy định trong CT GDPT 2018. Việc đánh giá thường xuyên HS, không chỉ đánh giá năng lực, trình độ về mặt kiến thức của từng cá nhân mà còn đánh giá được khả năng phối hợp, hợp tác, chia sẻ, ý thức tham gia, cộng đồng trách nhiệm của HS thông qua các hoạt động học tập, hoạt động GD trong và ngoài nhà trường của từng cá nhân HS, hoặc từng nhóm, lớp... Kết hợp đánh giá của GV, đánh giá của HS và đánh giá của cha mẹ HS sẽ làm tăng tính chính xác trong hoạt động đánh giá thường xuyên HS.

Kiểm tra, đánh giá và theo dõi, nhận xét quá trình học tập, rèn luyện của HS là những khâu quan trọng trong quá trình dạy học. Tạo điều kiện thuận lợi, tạo cơ sở quan trọng thúc đẩy sự phát triển chất lượng dạy học các trường tiểu học, chất lượng dạy học 2 buổi/ngày ở tiểu học.

2.4.6. Tăng cường công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong việc tổ chức hoạt động dạy học 2 buổi/ngày

Phát huy vai trò, trách nhiệm của cha mẹ HS, các tổ chức, cá nhân trong xã hội về đóng góp nhân lực, vật lực, tài lực cho trường tiểu học, góp phần nâng cao chất lượng GD đạo đức, văn hóa cho HS.

Trong bối cảnh hiện nay, nhiều trường tiểu học còn khó khăn về quỹ đất, nguồn kinh phí và cả đội ngũ GV, nhân viên để thực hiện dạy học 2 buổi ngày thì việc tăng cường công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội càng có ý nghĩa, không những giúp nhà trường giải quyết được những khó khăn trước mắt về cơ sở vật chất, mà còn có ý nghĩa quan trọng trong công tác GD HS. Công tác phối hợp, theo dõi, giám sát, hỗ trợ cho các hoạt động dạy học, hoạt động GD của nhà trường và quản lý HS trong xã hội, nhằm đáp ứng mục tiêu dạy học gắn với đời sống thực tiễn, đảm bảo tính bền vững.

Việc kết hợp chặt chẽ giữa ba môi trường GD, nhà trường, gia đình và xã hội là sự ràng buộc tất yếu, không thể tách rời đối với quá trình hình thành và phát triển phẩm chất và năng lực của HS, đảm bảo đúng định hướng về kiểm tra đánh giá kết quả học tập của HS tiểu học theo Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ GD&ĐT. Tạo được sự thống nhất

giữa 3 môi trường GD này sẽ tạo nên sức mạnh tổng hợp, tác động đồng bộ, toàn diện, thống nhất về môi trường GD để từng HS phát triển.

3. Kết luận

Quản lý hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học tuy không còn mới mẻ nhưng để tổ chức thực hiện có hiệu quả hoạt động dạy học 2 buổi/ngày ở trường tiểu học đáp ứng yêu cầu của CT GDPT 2018 là một vấn đề lớn cần phải có sự vào cuộc của các cấp, các ngành có liên quan cộng với sự nỗ lực, cố gắng của đội ngũ CBQL, GV tất cả các cơ sở GD tiểu học. Sự ra đời của Thông tư số 32/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 ban hành CT GDPT và Công văn số 3866/

BGDĐT-GDTH ngày 26 tháng 8 năm 2019, Hướng dẫn chuẩn bị tổ chức dạy học đối với lớp 1 năm học 2020 - 2021 đã giải quyết được vấn đề về nội dung học tập 2 buổi/ngày, nhưng việc lập kế hoạch GD nhà trường cũng như khâu tổ chức thực hiện và quản lý nội dung hoạt động dạy học 2 buổi/ngày có hiệu quả, đạt được mục tiêu phát triển phẩm chất và năng lực HS thì do các trường tiểu học quyết định. Để giải quyết được vấn đề này, đòi hỏi các trường tiểu học phải căn cứ vào tình hình thực tế của địa phương, của nhà trường để xây dựng kế hoạch GD hằng năm phù hợp, đề ra các biện pháp toàn diện trong quá trình tổ chức thực hiện mới có thể đạt được mục tiêu của CT GDPT 2018 đề ra.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2018), <i>Chương trình Giáo dục phổ thông 2018</i>, ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018 ngày 26 tháng 12 năm 2018. [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2006), <i>Chương trình Giáo dục phổ thông 2006</i>, ban hành kèm theo Quyết định số 16/2006/QĐ-BGDĐT ngày 05 tháng 5 năm 2006. [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2020), <i>Điều lệ trường tiểu học</i>, ban hành kèm theo Thông tư số 28/2020 ngày 04 tháng 9 năm 2020. [4] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2019), <i>Hướng dẫn chuẩn bị tổ chức dạy học đối với lớp 1 năm học 2020 – 2021</i>, Công văn số 3866/BGDĐT-GDTH ngày 26 tháng 8 năm 2019.	[5] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2016), <i>Quy định đánh giá học sinh tiểu học</i>, ban hành kèm theo Thông tư số 22/2016/TT-BGDĐT ngày 22 tháng 9 năm 2016. [6] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2020), <i>Quy định đánh giá học sinh tiểu học</i>, ban hành kèm theo Thông tư số 27/2020/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020. [7] Bùi Việt Phú (Chủ biên) - Trần Xuân Bách - Lê Quang Sơn, (2019), <i>Công tác quản lý của tổ trưởng chuyên môn trường tiểu học</i> - Giáo trình sau đại học, NXB Thông tin và Truyền thông. [8] Quốc hội, (2019), <i>Luật Giáo dục</i>, số 43/2019/QH14 ngày 14 tháng 6 năm 2019, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

MANAGEMENT OF TEACHING TWO SESSIONS AT PRIMARY SCHOOLS TO MEET THE REQUIREMENTS OF THE GENERAL EDUCATION PROGRAM 2018

Bui Viet Phu

University of Science and Education -
The University of Danang
459 Ton Duc Thang, Danang, Vietnam
Email: vphuspdn@gmail.com

ABSTRACT: *The introduction of Circular No.32/2018/TT-BGDT dated December 26, 2018 of the Ministry of Education and Training on the promulgation of the General Education Program has created an important point in the fundamental and comprehensive renovation of general education in Vietnam. The article examines new issues in the 2018 General Education Program for primary schools; the role of teaching two sessions for primary school students; the requirements for teaching two sessions at primary schools; and proposes some measures for management of teaching two sessions at primary schools to meet the requirements of the General Education Program 2018.*

KEYWORDS: Management; teaching; primary school; program; education.